

BUDAPEST

BÁCSKA

Magyar Nemzeti Lap

VI. ÉVFOLYAM
39

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 FEBRUÁR HÓ 15
VASÁRNAP

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1¹/₂ Dinár

Ki tagadja,

hogyan a jogok mellett kötelességek is vannak? Hogy a nemzeti kisebbségek lojalitással tartoznak amaz állam iránt, melynek kötelékébe tartoznak? Az utódító államok nemzeti minoritásai közt akad-e idáig csak egy is, mely akár szóban, akár írásban, akár cselekedetben megtagadta volna ezt a kötelességet? Nem élnek-e az átcsatolt népmilliók becsületes munkában és becsületes munkából? Nem róják le híven az állam javára esedékes pénz- és véradójukat, s nem tartják-e tiszteltben az illető állam törvényeit? Van-e csak egyetlen mozzanata is a békéltetést követő időnek, amikor valamely nemzeti kisebbség az állam szuverenitása ellen lázadást támasztott volna, vagy a beállt állapottal szemben elégtelenségét fenyegető osztráciával nyilváníttotta volna?

És ime, ezek dacára, a népszövetségi ligák uniójának bizottsága Brüsszelben elutasította azt a magyar javaslatot, hogy a genfi népszövetség kodifikálja a nemzeti kisebbségek jogait. A megokolás? Hogy a kisebbségek kötelességeit is kodifikálni kell. Ez az indok azonban nem helytálló, mivel a kötelességek már adva vannak az egyes államok alkotmányában, törvényeiben. A legkisebb kisebbségi polgár is tudja, mit szabad és mit nem szabad tennie és akármilyen alaposan és részletesen kodifikálnák is a kötelességeit, sem többet, sem kevesebbet, sem jobbat, sem rosszabbat nem tehetne, mint amit ma tesz. Próbáljon egy kisebbségi polgár mást tenni, mint amit a törvény vagy a kormány, vagy a rendelkező hatóság megszab, mulasztása vagy vétsége, mint az állam bármely más polgáré, vagy még inkább mint azé, megtorlásban részesül. Minő kötelességet akarnak hát még megállapítani? Valami eddig nem létezőt, valami emberföltöttit, vagy éppen polgárföltöttit? S lehet-e a kisebbségi alany más kötelessége, mint ami van a többségi fajnak? És egyáltalán lehet-e amaznál több kötelessége, miután arról, hogy kevesebb legyen, szó sem lehet?

Ellenben a jog az egészen más. A népi kisebbségek jogait, nemcsak lehet, de kell is kodifikálni. A nemzeti kisebbségek jogait nem támasztja meg egy törvény, mint a kötelességeiket.

Sőt ellenkezőleg, már a békeszerződés törvénye sem oltalmazza meg a jogokat s valójában csak változatlan kötelességek vannak bizonytalan, sőt legtöbbször elvitatott s elsikkasztott jogok nélkül. Ha egy, kisebbségi polgár nem teljesíti kötelességét az állammal szemben, biztosan és kiméletlenül következik a megtorlás; ellenben ha a kormányzat szerződésbeli jogokat is megtagad, hová fordulhat meghallgatásért, elégtételért, igazságért a sértett? A sóhivatalhoz? Vagy a népszövetséghez? Vagy ehhez mint sóhivatalhoz?

Az aránytalansága nyilvánvaló: állandó és szankciókkal járó kötelességek és fogyatékos, érvényesen nem biztosítható bizonytalan jogok, vagy merő és vakmerő jogtalanságok.

Voltaképp a jogok kodifikálására sincs szükség, mivel a békeszerződés határozatait tárgyilagosan és igazságosan csak egyféleképp lehet értelmezni, ahogy mi értelmezzük, s mivel minden írásnál fontosabb és perdöntőbb a mentalitás, amely népek és kormányok magatartását irányítja. Ha ez egészséges és elfogulatlan volna, a jogok mineműsége ép oly tisztán állna mindenki előtt, mint a kötelességeké. De ha már valamit kodifikálni akarnak, az csak a kisebbségi jogok lehetnek, szemben a kötelességekkel, melyeket a nagyhatalmu élet már maga kodifikált.

Pribicevic folytatja a németek ellen megkezdett akcióját

A magyar középiskolák bezárásának ügyével egyáltalában nem foglalkoznak a közoktatásügyi minisztériumban

Beograd. A német középiskolák beszüntetése után ugylátszik nem szünt meg a munka a közoktatásügyi minisztériumban, hanem tovább folytatják a németek elleni intézkedéseket. A kormánypartok körében nagyon erős a németellenes hangulat, amelyet különösen Pribicevic Szvetozar közoktatásügyi miniszter szit. Pribicevic Szvetozar a legerélyesebben akar fellépni a németek ellen, mert szerinte nem avatkoznak más kérdésre, csak az őket érdeklő kulturális és iskolai kérdésekre. Az államjogi kérdésekre semmi beleszólásuk nem lehet. A Délbácska beogradi munkatársának értesülése szerint a magyar iskolák bezárására nem kerül sor, a közoktatásügyi minisztériumban legalább még nem foglalkoznak ezzel a kérdéssel.

Az ellenzék parlamenti taktikája ügyében csak március elején döntenek a blokk vezetői

Mit tárgyalt Korosec Davidovic Lyubával? — A kormány erőiesen fog fellépni az ellenzéki sajtó és az ellenzéki politikusok ellen

Beograd. Az ellenzéki pártok között még nem jött létre megegyezés arra vonatkozólag, hogy miként tegyék lehetetlenné a Pasics-Pribicevic kormány munkáját.

Az ellenzék egy része különösen pedig a demokraták amellett vannak, hogy az ellenzéknek nem szabad résztvennie a parlament munkájában, mert nem vállalhat még közvetve sem felelősséget a kormány cselekedeteiért. Ugyanezen az állásponton vannak a horvát köztársasági paraszt párt képviselői is. Van azután egy másik iránylat, amelyet Korosec hívei képviselnek, ezek nem akarnak passzivitásba vonulni, hanem tehnikai obstrukcióval szeretnék megakadályozni a kormány munkáját. A parlamenti taktika ügyében végleges határozatot csak március elején hoz az ellenzéki vezérek értekezlete.

Az ellenzéki képviselőket tegnap élénken foglalkoztatta Korosec Antunnak Jovanovic Lyubánál tegnapelőtt tett látogatása. Míg a kormánypartok képviselőinek az a véleménye, hogy ez alkalommal Korosec tett ajánlatot a radikálisokkal való együttműködésre, addig az ellenzék ezzel homlokegyenest azt állítja, hogy az együttműködésre vonatkozó ajánlatot Jovanovic

Lyuba tette. Korosec ugyanis mint az állami főbizottság elnökét kereste fel Jovanovic Lyubát és tiltakozott nála a választások alkalmával előfordult erőszakosságok ellen. E látogatást használta fel azután Jovanovic Lyuba arra, hogy előkészítse a terepet egy koalíciós kormány megalakítására vonatkozó tárgyalásokra. Jovanovic Lyuba a radikálisokkal és a szlovén néppárttal szeretné megalakítani koalíciós kormányát Pribicevicus kizárásával.

Az ellenzék csak azzal nincsen tisztában, hogy Jovanovic Lyuba pártjának megbízásából tárgyalt-e Korosec Antunnal vagy pedig csak saját elhatározásából, mert a radikális párt vezetésében sokan nem jó szemmel nézik Jovanovic Lyuba személyét és ezért valószínűnek tartja az ellenzék, hogy minden kormánypartit cáfolat ellenére is nem Jovanovic Lyuba, hanem Zsifkovics Lyuba lesz a szkupstina elnöke.

A kormány részéről a leghatározottabban megcafolják az ellenzék körében elterjedt hírt, hogy Jovanovic Lyuba koalíciós kormány ügyében tárgyalt Koroseccel, az ellenzék szerint azonban ez a cáfolat nem jelenti azt, hogy a tárgyaláson nem volt szó a koalíciós kormányról.

A kormány intézkedései az ellenzék ellen

A kormány szigorú intézkedéseket akar fogantatni az ellenzék ellen. Ez ügyben tárgyalt tegnap Pasics Nikola Pribicevicus Szvetozarral és Maximovic Bozsával. Az esti minisztertanács pedig szintén azzal a kérdéssel foglalkozott, hogyan lépjen fel a kormány a „defetisták” ellen és elhatározták, hogy elsősorban az ellenzéki sajtó ellen fognak fellépni. Az új sajtótörvényt már úgy fogják kidolgozni, ahogyan az a kormányra nézve kedvező.

Az ellenzéki sajtó guzsbakötése után azon ellenzéki politikusok ellen fog fellépni, akik nem kerültek be a parlamentbe.

A kormány ezen terveit nagy idegességgel fogadta az ellenzék, amelynek Beogradban tartózkodó tagjai úgy határoztak, hogyha a kormány tényleg meg akarja valósítani ezen terveit, akkor az ellenzék a királyhoz fordul és legfelsőbb helyen tiltakozik a kormány eljárása ellen.

Szófiában lelőtték a kormány sajtófőnökét

Szófia. Pénteken este Szófiában ismét politikai gyilkosság történt. Milén Nikola a bolgár újságírók szövetségének elnöke a kormány sajtófőnöke pénteken este 8 órakor egy kartársá kíséretében vacsorázni ment lakására. Nem messze házától több ismeretlen

egyén körülfogta és közvetlen közelből rálőtték. Milén holtan rogyott össze.

A kormány a gyilkosság hírére a legszigorubb vizsgálatot indította meg, mert bizonyosra veszi, hogy Milén Nikolát Sztambolijiski hívei ölték meg.

A dortmundi bányakatasztrófa

Nem lehet felismerni az áldozatokat — Hétfőn lesz a temetés

Dortmund. A dortmundi bányász-katasztrófa áldozatait hétfőn temetik. Ezen a napon minden színház és mulatóhely zárva lesz. A városi tanács tekintélyes összeget szavazott meg a temetés céljaira és a hozzátartozók

felsegélyezésére. Tegnap vizsgálatot tartottak a szerencsétlenség színhelyén és megállapították, hogy a bányarobbanás következtében mérges gázok keletkeztek, amelyek a legsúlyosabb katasztrófát okozták. Délig százhuszonegy em-

ber holttestét emelték ki, tizen még hiányoznak, de biztos, hogy egy sincs már életben közülük.

A bánya előtt szivszaggatóban borzalmas jelenetek követik egymást. A halott bányászok hozzátartozói kétségbeesetten keresik övéik holttestét, de a halottak nagy részét nem lehet felismerni. Nyolcvannyolc halott maradt eddig agnoszkálatlanul. A mentőakció is nagy nehézségekbe ütközik, mert a mérges gázoktól sorra eszméletüket veszítik a mentők. A múlt éjjel hét mentőt hoztak fel ájultan a bánya mélyéből. A mentőakció már a legalsó aknát is elérte, de a mentés még két napig el fog tartani.

Tizmillió aranyrubel kölcsönt akar fölvenni a szovjet

Prágából jelentik: Moszkvai jelentés szerint a népbiztosok tanácsa külön ülésen elhatározta egy rövidlejáratú állami kölcsön kibocsátását. Tizmillió aranyrubel kölcsönről van szó, amely 4 százalékkal kamatozna és 1926. március 1-én lenne visszafizetendő. A kölcsön teljesen adómentes volna és nincs szó kényszerkölcsönről. A kibocsátási árfolyamot a pénzügyi népbiztosok későbbi időben állapítja meg.

Ugyanezen az ülésen elhatározták az alacsony szovjetfunkcionáriusok fizetésének megfelelő fölemelését.

Újabb forradalmat várnak Portugáliában

Lisabon. A portugál politikai helyzet a Dominguer de Santos-kormány bukása után rendkívül kiélekedett. Politikai körökben azt hiszik, hogy még igen súlyos események fognak következni.

Számítanak itt arra is, hogy Lisabonban újból kitör a forradalom, mert a radikális köztársasági kormány bukása miatt rendkívül el vannak keseredve. Általában azt hiszik, hogy Portugália a napokban véres események színhelye lesz.

A köztársasági pártok elnökjelöltje: Marx volt kancellár

Berlin. Az utóbbi időben az elnökválasztással kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy Ebert elnök kijelentette, hogy az új választásnál nem vállal jelöltséget és hogy a köztársasági pártok elhatározták, hogy Marxot delegálják elnökjelöltül.

A Vorwärts ma ezzel a hírrel kapcsolatban azt írja, hogy a küszöbön álló elnökválasztásokkal kapcsolatban csak kötelezettség nélküli megbeszélések folytak és hogy a jelölt személyére nézve még nem jött létre megegyezés. A Vorwärts Ebert említett nyilatkozatáról sem tud semmit. Más információ szerint azonban egészen biztosra vehető, hogy a köztársasági pártok, tehát a centrum, a demokraták és a szociáldemokraták, megegyeztek Marx dr. személyében, úgyhogy Marx csak néhány hónapig lesz előreláthatólag orosz miniszterelnök.

Tőzsde

Zürich, február 14. Beograd 8:45, Newyork 5:19—, London 2:47—, Páris 27:10, Milano 21:40, Prága 15:35, Bécs 0:0073, Budapest 0:007170, Szófia 3:75, Bukarest 2:65, Szaloniki —, Berlin 123:45, Brüsszel 26:15, Amsterdam 208:75.

Vége a bírósági szünetnek

Megkezdődött az igazságszolgáltatás munkája

A választási törvény értelmében tizenöt nappal a választások előtt és három nappal a választások után nem tarthatók bírósági tárgyalások. A választási törvénykezési szünet csütörtökön járt le és így pénteken már megkezdte munkáját a járásbíró és a törvényszék. Ugy a járásbíró min: a törvényszék vezetője megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a választások idejére elrendelt szünet folytán az igazságszolgáltatás munkájában zavarok ne támadjanak és a közel három hétre félbeszakadt munka akadálytalanul tovább folytatódjék.

A járásbíró pénteken már több tárgyalást tüztek ki a napirendre. A törvényszék polgári tanácsa a közeli napokban szintén megkezdte a tárgyalásokat. Szombaton kapcsolódott be a törvényszék munkájába a büntető tanács is.

A pápa éles beszédében válaszolt Herriotnak

Nem fogadja el az elzászi nunciaturát és visszavonja a konkordátumot

Róma. XV. Benedek pápa két francia lelkész kanonizálása alkalmával beszédet mondott, amelynek igen nagy jelentőséget tulajdonítanak. A pápa kijelentette, hogy nem fogja elfogadni az Elzász-Lotharingiai külön nunciaturát, visszavonja a konkordátumot és felháborodását fejezi ki az eljárás felett, ahogyan a francia kormány a katolikus világ összhangját megzavarta. A pápa beszéde hallatlan szenzációt keltett már annál a körülménynél fogva is, mert még nem történt meg az eset, hogy a pápa nyilvánosság előtt ilyen éles hangon forduljon a francia kormány ellen.

A Morning Post távirata szerint angol katolikus körökben úgy tudják, hogy a pápa és Mussolini között valószínűleg konkordátum jön létre, amely esetben a pápa világutrá szándékozik menni.

Megcsappant a Duna halállománya

A múlt nyáron négy dinárért árusították a hal kilogramját

A novisadi halászmesterek részéről az utóbbi időben mind sürűbben hangzik fel a panasza, hogy a Dunában erősen megfogyatkozott a hal. Vannak esetek, hogy az 50—100 méter szélességű hálótak hal nélkül buzzák be a kifáradt halászok. A Novisadtól délre és északra eső Duna-szakaszon teljesen hasonló a helyzet. A halászok a halállomány feltűnő csökkenését az utóbbi évek nagy áradásaival magyarázzák. Az előtűnt hatalmas földterületekre ugyanis rengeteg menyiségű hal került, s amikor a víz lefolyása megkezdődött, hálókkal zárták el a halak útját. A víz lefolyt s a halak óriási tömege az apróbb nagyobb barákba szorult, ahonnan az elmúlt évben azokat a halászok csaknem teljesen kipusztították. Még hat hónappal ezelőtt nem ritkán lehetett látni ilyen barai halászokat, akik hallal megtömött kosikkal háztak végig a külvárosi utcákat, ahol a ponty kilóját négy dináros áron kótavetyélték el. A nagy bőségnek most elérkezett az apálya, s a nyáron a már most is magas áron kimért hal ára előreláthatólag tovább is emelkedni fog.

Kifutó fiu

azonnali belépésre felvétetik. Cim a kiadóban.

FOJT kapafestő intézet
NOVI SAD,
Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.
Viszont eladók
forduljanak bizalommal cégemhez

A Délbácska elleni merénylet egyik tettesét letartóztatta a rendőrség

A novisadi felelőtlenek egyik közismert alakja, Mandics Bona detektivnek adta ki magát — Magánlaksértést követett el A rendőrség különböző bűncselekmények miatt már két ízben letartóztatta

A novisadi rendőrség csütörtök hajnalban letartóztatta Mandics Bona joghallgatót. Mandics Bona évek óta garázdálkodik Novisadon anélkül, hogy eddig a törvény keze elérte volna. Az Orjuna megalakulása óta annak legbuzgóbb tagja volt. Amikor 1923. januárjában a felelőtlen elemek betörték a Délbácska szerkesztőségébe és dr. Szlezak Rezsőt súlyosan megsebesítették, Mandics Bona is ott volt a támadók között. Akkor azonban még csak eljárást sem indítottak Mandics Bona ellen. A felelőtlen elemek későbbi kilengéseiben is mindig nagy szerepet játszott Mandics Bona emiatt azonban sohasem vonták felelősségre. A rendőrséggel első ízben akkor került összütközésbe, amikor a múlt év nyarán betörték a járásbíró irattárába és onnan ellopák a corpus delicti képező revolvereket, a nyomozás megállapította, hogy Mandics Bona is résztvett a betörésben és ezért letartóztatták. Kihallgatása után a rendőrség átadta az ügyészségnek, ahol szabadlábra helyezték. Később egy ezüstárca eltűnése miatt tartóztatta le a rendőrség, az ügyészségen azonban ismét szabad-

lábra helyezték.

Ezekután az Orjuna is kizárta tagjai sorából Mandics Bonát, aki közben kisebb-nagyobb kihágásokért több ízben volt a rendőri fogda lakója.

Csütörtökön hajnali négy órakor Mandics Bona meglehetősen ittas állapotban zörgetni kezdett a Kraljica Marija kávéház ajtaján. A lármára előjött a kávéház egy női alkalmazottja és megkérdezte, hogy ki van kinn. Mandics erre azt felelte: a rendőrség. A leány erre természetesen kinyújtotta az ajtót és bebocsátotta Mandicsot, aki benn a kávéházban erőszakoskodni kezdett a leánnyal. Mikor Mandics már tulságosan erőszakosan lépett fel, a leány segítségért kiabált, amit az épen arra haladó rendőr járőr is meghallott. A rendőrök bementek a kávéházba és bekísérték Mandics Bonát a rendőrségre, ahol azonnal kihallgatták Mandicsot, a megtámadott takarítónőt és a kávéház másik három nőalkalmazottját, akik tanui voltak Mandics erőszakosságának. A rendőrség a terhelő tanvallomások alapján letartóztatta Mandics Bonát és tegnap délben átadta az ügyészségnek.

Mennyi betétje van a városnak a Srpska Zadruzna Bankánál?

Nem egymillió, hanem csak százezer dinár betétje van a városnak a Zadruzna Bankánál — A bank eladja összes ingatlanait

A Zadruzna Banka helyzetével két nappal ezelőtt bőven foglalkozott a novisadi sajtó. Az egyik lap többek között azt is megírta, hogy a városnak egy millió dinár betétje van a Zadruzna Bankában.

A Délbácska munkatársa tegnap a számvevőségnek érdeklődött, hogy mennyiben felel meg ez a hír a valóságnak? A számvevőségben azt a felvilágosítást adták, hogy a városnak nem egy millió, hanem csak százezer dinár betétje van a banknál, ez sem egy alapnak, hanem 17 különböző alapnak

a pénze. A legnagyobb tétel egy 60.000 dináros, a többi mind kisebb, van olyan is, amely csak száz dinár. A város azonban meg van győződve arról, hogy a pénz biztosítva van, mivel a bank aktívái sokszorosán felülmúlják a passzívákat.

A bank most elfogja adni az összes ingatlanait és ezáltal megszűnik a bank pillanatnyi pénzávara.

A város pénzét nem egy bankban helyezte el, hanem több erős novisadi bankban, amelyeket a kibővített tanács közgyűlése jelölt ki.

A közokirathamisítással

vádolt volt kiszácsi jegyző a vádlottak padján

A novisadi törvényszék büntető tanácsa tegnap tárgyalta Korinek József volt kiszácsi jegyző büntügyét, akit a novisadi ügyészség négyrendbeli közokirat hamisítással vádol. Korinek József a közokirat hamisítást azáltal követte el, hogy Szabó Gyula irrompusztai uradalmi intézőnek hamis aláírással ellátott bejelentő lapokat adott kisütőn való díjmentes pálinkafőzés céljára. Korinek nem létező neveket írt alá a bejelentőlapokon és így Szabó Gyula több személynek megfelelő pálinkát főzhetett.

Korinek József kihallgatása alkalmával tagadta, hogy a hamis neveket ő írta volna alá. A tanak azonban mind Korinek ellen vallottak, főleg Szabó Gyula vallott terhelően, mert azt állította, hogy a bejelentőlapokat mind Korinek írta alá és adta át neki, sőt azt is mondta, ha talán valami keletlenlenség származna ebből az ügyből, akkor tanuskodjon mellette.

A pénzügyigazgatóság kiküldöttje szerint a kincsiárt mindössze 2500 dinár kár érte azáltal, hogy Korinek ezen bejelentőlapokat kiadta és nem kapta meg a pálinkafőzésért járó díjat.

Várady Kálmán irásszakértő azt vallotta, hogy a hamisított aláírások Korinekől erednek.

Dr. Aradszki Mita védő a bizonyítás kiegészítését kérte arra vonatkozólag, hogy Korinek tényleges neveket írt alá és Szabó Gyulának jogában állott több pálinkát főzni, miután az uradalomnak sok alkalmazottja van. Ézenkívül még egy irásszakértő kihallgatását kérte, mert Korinek tagadja, hogy ő írta volna alá a bejelentőlapot, míg az irásszakértő szerint Korinek írta alá.

A bíróság helyt adott dr. Aradszki Mita előterjesztésének elrendelte a bizonyítás kiegészítését és egy második irásszakértő kihallgatását, a tárgyalást pedig elnapolta.

Letartóztatott és kiutasított katolikus papok

A választási rendszabályok jegyében — Miért tartóztatták le a bukini plébánost?

A palánkai hatóságok, amelyek a választások előtt minden rendelkezésre álló eszközzel a radikális-párt mellé igyekeztek hangolni a közvéleményt, most a választások lezajlása után sem hatálytalanították azokat az intézkedéseket, amelyeket a választás előtt még valamennyire indokolni lehetett az általánosan uralkodó izgatott hangulattal. A palánkai plébánosnak, Weinert Péternek például még ma is minden nap jelentkeznie kell. A választások előtt házkutatást tartottak Égi Lőrinc

káplánnál. A lakásban egy revolvert találtak.

A lelet furcsa következményeképpen a különben teljesen ártatlan lelkész egész egyszerűen kiutasították az ország területéről.

Bukini tudósítónk jelentése szerint ott a választás előtti éjszakán minden különösebb indoklás nélkül letartóztatták Pócz György plébánost, akit átkísértek Palánkára és ott huszonnégy óráig letartóztatásban tartották. A meghurcolt plébános még ma sem tudja,

hogy miért volt szükség személyes szabadságának 24 órán át való korlátozására?...

— A vojvodinai nyugdíjas szövetség novisadi fiókja e hó 22-én, vasárnap délután 3 órakor tartja rendez évi közgyűlését a kultéri kath. kör Dudarszka (Épres) utca 18. szám alatti helyiségében, amelyre a tagokat ezuton tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. elnöki megnyitó, 2. titkári jelentés, 3. pénztárnoki jelentés, 4. számvizsgálók jelentése, 5. Tisztikar lemondása, 6. új tisztikar választása, 7. esetleges indítványok. Az indítványok nyolc nappal a közgyűlés előtt írásbelileg bejelentendők.

— Aki rádió útján tudja meg, hogy — hogy hívják. A rádióknak, ennek a legújabb világcodának érdekes hasznát vette egy szerencsétlen chicagói leány. A Newyork Times-ben olvassuk róla a következő történetet: Az egyik chicagói kórházba bevitték egy fiatal leányt, aki valamilyen oknál fogva elvesztette teljesen az emlékezőtehetségét, azt sem tudta megmondani, hogy hogy hívják és azt sem, hogy hová való. Két hónapig volt már a kórházban és minden kísérlet hiábavaló volt arra nézve, hogy bármit is megállapítsanak a titokzatos leánnyal. Végre valakinek az jutott az eszébe, hogy rádió útján kell megszólaltatni a leányt, hátha a rádió rengeteg hallgatója közül valaki felismeri a hangját. Csakugyan elhatározták, hogy az érdekes kísérletet végrehajtják. Egy délután elvitték a leányt az egyik rádióleadóállomásra és ott két műsorszám között elmondatták vele mind azt, mit sajátmagáról el tudott mondani. A leány elmondotta, hogy hogy néz ki, és elmondta még a következőket, amire lassan-lassan visszaemlékezett:

— Arra emlékszem, hogy az egyetemre akartam menni hazulról. Egy hosszú, árnyékos ösvényen mentem. Azután már csak arra emlékszem, hogy a kórházban voltam. Ki vagyok én? Ki vagyok én? mondták meg — mondta szinte sírva a rádióba. A kórházban izgatottan várták, fog-e valaki jelentkezni. Másnap reggel megjelent egy Mrs Griffith nevű hölgy a kórházban és bejelentette, hogy ő az elmondottakból, amit rádió útján hallott, unokahugára ismer a leányban. A hang is hasonlított hozzá. Bevitték a leányhoz és a nagynéni csakugyan megismerte benne Charlotte Mc. Guire nevű unokahugát, aki rejtélyes módon eltűnt hazulról és nem tudták azóta, hogy hová lett. A leány nem ismerte meg a nagynéni, csak amikor a kalapját mutatták meg neki, akkor kiáltott fel örömben: — Ez a madár, ezt ismerem, ez az Anna néni kalapján van.

— A novisadi református ifjuság szombaton, e hó 21-én este rendezi Jókai-emléktüneményét a Szloboda szálló nagytermében.

BÁLI NAPTÁR

Február 15. A novisadi sütőmunkások egyesületének táncmulatsága a Winkle-féle sörcsarnokban.

Február 15. A novisadi önkéntes tűzoltók bálja a Szlobodában. Kezdeté este 8 órakor.

Február 21. A novisadi grafikai munkások „Budapest” dalkörének műsoros családi táncestje a Kraljica Marija nagytermében (a volt American Baar helyisége.)

Február 22. A NAK nagy álarcsobálja a Szlobodában. Kezdeté est fél 9 órakor.

Február 23. A Jugoszláv Ujságíró Egyesület novisadi szekciójának bálja a Szloboda szálló nagytermében. Kezdeté este 9 órakor. Csak meghívottaknak.

Gyermektelen házaspár

aki kertészethez ért, lakással, teljes ellátással és fizetéssel felvétetik

Dr. Brezovszky szanatórium

Ugyanott egy konyhaleány is felvétetik. 1-3

HIREK

A sziv nyájassága

Valamelyik este egy barátommal együtt jöttem ki a színházból. És a kapu előtt a szenvedélyes dohányos mohóságával kotorászom elő egyetlen cigarettámat. Végre rágyújthatok. Persze gyufám nem volt. Körülnéztem hát a Kralja Alexandra-utca felé hömpölygő tömegben és válogattam, hogy a cigarettázó emberiségből kit tiszteljek meg közeledéssel egy kis tüzért. Óvatos szoktam lenni az ilyen műveletnél. Hölgyekkel sétáló urat, öreg embert, siető katonatisztet, suszterinast sohasem állítok meg. Legjobban szeretem a kocsiist, a rendőrt, a magamfajta árva varjút, vagy az olyan jóarcu fiatal-embert, aki éppen a próbált elnyomakodni mellettem:

— Egy kis tüzet kérek! szóltam rá. A fiatal ember megállt, lendületes körívben szépen eléemelte a regálját és udvariassan, szinte jókedvvel mondta:

— Tessék!
Barátom merengőn nézte, amint parázsunk felvilágít, aztán megszólalt:
— Adj nekem is egy cigarettát!
— Nincs! — válaszoltam, egy kis füstfelhőt bocsátva orromon. — Fájda-
lom, ez az utolsó.

A fiatal ember, akitől éppen a tüzet pumpoltam, itt nyájjas, tiszta szíves hangon közbevetett:

— Nálam van. Parancsoljon! — és nyújtotta a tárcáját.
A barátom szigorú jellem és igen kényes az élet apróságában, tehát zavartan állott a legtermészetesebb szíveség ez egyszerű ténye előtt. „Aján-
dékot elfogadni egy idegentől? Nem, soha!” Es udvarias, de zárkózott mozdulattal hátrította el magát az ajánlatot.

— Nem! köszönöm, nem fosztom meg!

Az ismeretlen azonban nem hagyta magát:

— De csak tessék. Van elég! — Es még melegen be is ajánlotta a portékáját: Jadran!...

— Ugyan vegyétek már. Ne légy olyan szertartásos, mint egy mandarin! — biztattam a barátomat, aki végre is elszánta magát és mézre derülve, belécsipett az elébe tartott tárcába:

— Igazán, nagyon köszönöm!
— Kérem. Semmit se tesz! Jó estét! — felelte a fiatal ember és megbillintve velur-kalapját, egy utolsó, barátságos pillantás után eltáplált mellőlünk a lámpátlan sötétségbe.

Nagyon meleg érzésekkel néztem utána. Gondolom, hogy az élet tilka ez: Szívesnek és szolgálatkészeknek lenni az érintkezés apróságában. Szentül hiszem, hogy még a nagy társadalmi bajokat is ki lehetne lassankint küszöbölni ezen az úton. Es az emberek közössége, ha általánossá tenné ilyen semmisségekben a szíveség gyakorlatát, később eljutna oda, hogy a legsúlyosabb ügyekben is nyájjas legyen.

— A római zarándokuttra való jelentkezés határidejét két nappal, tehát február 16-ig meghosszabbították. Aki a zarándokuton részt akar venni, egyezer dinárt tartozik lefizetni. Bővebb felvilágosítást a plébániahivatal nyújt az érdeklődőknek.

— A novisadi újságírók bálja a szezon legelőkelőbb estélye lesz, melyre a rendezőség a főispán útján meghívta a beogradi diplomáciai kart és a kormány tagjait is.

— A tavasz. Tegnap Novisadon az átlagos hőmérséklet 10 Celsius fok volt, ami április elei normális hőmérsékletnek felel meg. A meteorológiai intézet jelentése szerint továbbra is enyhe idő várható, még pedig esővel. Egyes csillagászok már régen hangoztatják, hogy Közép-Európa hőmérséklete évről évre enyhül, amit a földpálya elhajlásának, a sarkok növekvő behorpadásának, a föld mélyében rejlő vulkanikus erők feléledésének és bizonyos bolygók a földre gyakorolt hatásának tulajdonítanak. A novisadi embert nem érdeklik ezek a tudományos megállapítások. A novisadi ember ma könnyebben lélegzett a korzón, ahová délben sétált, hogy élvezze a korai tavaszt.

Románia gazdasági harca Németország ellen

Románia a múlt hetekben jegyzéket intézett Németországhoz, amelyben a jóvátételi kötelezettségek teljesítését és a megszállás alatt kiadott német lejek ellenértékének megtérítését követelte. Németország azonban elutasító választ adott erre a jegyzékre, amiért most Románia represszáliákkal fenyegeti. Az alkalmazandó represszáliákról Bratianu Vintilla pénzügyminiszter így nyilatkozott:

— A represszáliák azok lesznek, hogy Románia a háború utáni német kincstári jegyeket a versaillesi békeszerződés értelmében felmondja és Németországgal szemben a maximális vámtarifákat fogjuk életbeléptetni, melyek háromszor olyan magasak, mint a rendes vámtarifák. Kénytelenek vagyunk ezeket a megtorló intézkedéseket fogantatni Németországgal szemben, amely nem teljesíti kötelezettségeit Romániával szemben, amely obligációk teljesítése erkölcsi kötelessége lenne a német kormánynak.

— A román kormány tehát a gazdasági háború állapotában levőnek kénytelen magát tekinteni Németországgal szemben és el fogjuk kobozni az összes német vagyont, amely ma kényszerkezelés alatt áll. Alkalmazni fogjuk végül a 27 százalékos külön taxát minden árura, amelyet Németországból importálnak Romániába.

Eddig szól Bratianu Vintilla pénzügyminiszter nyilatkozata. A gazdasági háború a két ország között a nyilatkozat szerint elkerülhetetlen és teljes erővel való fellángolása csak rövid idő kérdése.

A gazdasági harcot bejelentő hadüzenet kicserélése még nem történt ugyan meg, ennek dacára előjelei

máris mutatkoznak. Megbízható helyről származó értesülések szerint a németországi pénzügyintézetek körlevélben értesítették a romániai bankokat, hogy további intézkedésig megbízásaikat nem teljesíthetik és a devizaforgalomban diszpozíciókat nem fogadhatnak el részükről. Ezt az elhatározásukat a német bankok a román kormány erőszakos magatartásával indokolják és azzal végzik körlevelüket, hogy a romániai politikai atmoszféra megváltozásáig semmiféle irányban nem állhatnak a romániai pénzügyintézetek rendelkezésére.

A kiterőben levő román-német gazdasági háború és Bratianu Vintilla pénzügyminiszternek a Németországgal szemben alkalmazandó gazdasági bojkottjáról szóló nyilatkozata élénken foglalkoztatja Románia politikai életét és közgazdasági faktorait. Általában nagy nyugtalansággal kísérik a pénzügyminiszter fenyegető kijelentéseit, mert az érdekeltek kereskedelmi és ipari körök véleménye szerint azt a fényűzést, hogy Románia gazdasági háborút indítson Németország ellen, amelynek a termékeire a romániai iparnak és kereskedelemnek nélkülözhetetlen szüksége van, egy iparilag és kereskedelmileg fejlődésben lévő ország nem engedheti meg magának.

A nyersanyagoknak és a kész ipartermékeknek milliórdokot érő tömegét importálja Románia évenként Németországból és az a merev álláspont, amelyet Bratianu Vintilla pénzügyminiszter a német kormánnyal szemben most elfogal, alapjában rendíti meg azokat a kereskedelmi kapcsolatokat, amelyeket a romániai kereskedők és iparosok a békekötés utáni évek fáradtságos munkájával és sok költséggel kiépítettek.

100 kg la angol szén D. 100.-
100 kg la angol koks D. 140.-
SCHÖNBERGER és Tsa
ÖRMÉNY UT — TELEFON 401.

— **Házasság.** A novisadi állami anyakönyvvezető előtt szombaton délelőtt kötött házasságot Dobrovics Péter, a jönevű beogradi festőművész dr. Hadzsi Koszta novisadi ügyvéd leányával, Hadzsi Olga urlánnyal. Az egyházi esküvő vasárnap fog lefolyni, s azon Pribicevics Szvetozár közoktatásiügyi miniszter lesz az egyik tanu.

— **Esperantisták!** Az „Amika Rondo Esperantista” novisadi egyesület tagjai meghívattak az évi rendes közgyűlésre, amely folyó évi március hó 1-én vasárnap lesz megtartva délelőtt 10 órakor a református iskolában (Ustavska ulica 9.). Napirend: 1. Az elnök és a pénztárnok beszámolója. 2. Az új vezetőség megválasztása. 3. Esetleges indítványok. Az esetleges indítványokat legálább egy héttel előbb írásbelileg kell beküldeni az egyesület titkára címére (Römer Jenő, Laza Telecski ulica 24.). Az elnökség.

— **Ma délután négy órakor a novisadi zeneiskola hangversenye a Szlobodában.**

(—) **Hatvanhárom** jelentették be ezideig, hogy a „Fortuna” pályázati közlöny (Osijek) első és második számai révén megfelelő állást sikerült nyerniük. Ingyenes mutatószámot nem küldenek, utánvételt nem szállítanak. Egyes szám ára 10 dinár. Egy óra 35 dinár, negyedévre 100 dinár.

(x) **Nagy disznótor** folyó hó 15-én vasárnap délután 5 órától hajnali 3 óráig a Milata vendéglőben (kórházzal szemben), kitűnő zene, valamint itlokról gondoskodva.

— **A beltéri kat. kör** f. hó 15-én vasárnap d. u. fél 4 órakor tartja rendes évi közgyűlését a saját helyiségében, melyre a kör összes tagjait meghívja az **elnökség**.

(x) **Épületfát és deszkát** legjobban és legolcsóbban a **Lišić-féle** új faterlepen, Temerini ut, a kanálison tul szerezhető be. Tel. 306.

(x) **Kokszot és kőszentet** kályhafűtéshez csakis **Krajačević** faterlepen vásároljon. Telefon 165.

— **Az 1924. évi kivitel.** Az elmúlt 1924. évben összesen 3,915.700 tonna árut szállítottunk külföldre 9,538.774.432 dinár értékben. 1923-ban a kivitel 3,025.914 tonna volt 8,048.848.930 dinár értékben. Az 1924. évben tehát 889.786 tonnával (29.41 százalék) illetve 1,489.930.502 (18.51 százalék) dinárral volt több a kivitel, mint az 1923. évben.

— **A Lövész Egylet közgyűlése.** A novisadi Céllovész Egylet február hó 22-én, vasárnap délelőtt tartja meg évi rendes közgyűlését a város-háza nagytermében.

(x) **Szén, brikett** szobafűtéshez és elsődrendű tüzfűtéshez Schwarz testvéreknél. Hal-tér 11. Telefon 9. (1—6)

— **Gépészek vizsgálja.** A lokomobil gépészek és fűtők, valamint a stabil kazánok fűtőinek vizsgálja február 21-én lesz Becekeréken a fűtők és gépészek vizsgáztató bizottsága előtt. A stabil gépek gépészeit ez alkalommal nem fogják vizsgáztatni.

— **A novisadi Jókai-ünnepély.** A novisadi református ifjuság a református dalárda közreműködésével február hó 21-én, szombaton este (tegnapi számbunkban tévesen jelentettük, hogy 18-án) a Szloboda szálló dísztermében bemutatja Jókai Mór egyik színpadra átirat és megzenésített regényét, a „Világszép leányok”. Az előadás előtt Megyesi Ferenc gimnáziumi igazgató ismerteti Jókai életét, jelentőségét és a darab tartalmát. Az előadás kezdete szombaton, 21-én este pont 8 órakor. Jegyek szombattól, e hó 14-től kezdve az Ábrahám-féle könyvkereskedésben és az esti pénztárnál válthatók.

— **Felhívás a gőzgépkezelőkhez és fűtőkhez.** Az alispánnak, a kereskedelemügyi és iparügyi miniszterium rendeletével kapcsolatban kiadott utasítása alapján a becekeréki gőzkazán-felügyelőség, március 31-ikéig bezárólag kicseréli a fűtői és gépkezelői képesítésről szóló bizonyítványokat, amelyek nincsenek állományban kiállítva, új szerbnyelvű okmányokkal. Minden gőzkazánkezelő és fűtő ennek megfelelően köteles március 31-éig bezárólag régi bizonyítványa alapján új, állományban kiállított bizonyítványt beszerezni. Az érdekeltek minden kérvény nélkül egyszerűen küldjék be a becekeréki gőzkazánfelügyelőségnek a régi bizonyítványt, melynek alapján aztán kiállítják az új, állományban szerkesztett okmányt.

Minden méretű és minőségű **SZÖNYEGEK** gazdagon felszerelt raktára: **Hemier Péter Utódainál, Novisad.**

Innen-onnan

— **Florida fürdőhelyein nem szabad testszínű harisnyát hordani a nőknek.** Newyorkból írják: A floridai fürdőhelyeken teljes erővel folyik a főszezon. Amerika gazdagjai mind itt töltik a telet, Palm Beachen, Miami-ban, amelyek közül különösen az első néhány év óta Amerika legelőkelőbb és legdívatosabb fürdőhelye. Most a szezon elején kellemetlen meglepetés érte az odaérkező nőket. A fürdőigazgatóság szigorú utasítást adott ki, amely szerint a strandon tilos a testszínű vagy fehér harisnya. A tengeri fürdőkben tudvalevőleg csak harisnyában szabad megjelenni a strandon és a vízben is. A nők erre úgy oldották meg először a kérdést, hogy világos harisnyájukban gyorsan a vízbe ugrottak, mire ez néhány árnyalattal sötétebb lett. A kiállított örök azonban ezzel nem elégedtek meg. Az első napokban nagy zavarok voltak, amin a fürdőigazgatóság egy kitűnő ötlettel segített. Egy reggel nagy táblák álltak a strandon, melyeken megvoltak festve azok a színek, amilyen harisnyákat nem szabad viselni, így aztán, ha egy női harisnya színe körül kétségek merültek fel, ha a tulajdonosnő azon kezdett vitatkozni, hogy mi a husszínű és mi nem az, akkor egyszerűen odaviték a színtáblához és összehasonlították. Ugy döntötték el, mehet-e az illető vízbe, vagy pedig először harisnyát kell váltania.

„FIORANTA” krém és szappan
hatása csodás. — Lerakat „SOA” drogerija Novisad.

Sport

Ma délután

békülünk ki egy percre. Ma örülünk délután annak, hogy hosszú hónapok után végre megint összejöttünk. Ma délután vendégeink is lesznek. Vendégeink, akik azért jöttek ide, hogy városaik sportjának sorsát a mi kezünkbe tegyék le. Hogy mi vigyázzunk arra, nehogy klubérdek, nemzetiségi, vallási, vagy faji szempontok érvényesüljenek akkor, amikor ennek a szomorú kerületnek szomorú sportját intézzük. Hogy mi, akiket rátermettségünk és az öszbizalom a kerület első faktoraivá emel, sohse feledjük el, hogy százak, ezrek sportja, egészsége és fejlődése követeli a mi önzetlen munkánk célszerű irányítását. Eddig bizony elfeledtük. Sokat elfeledtünk és sok bűnös mulasztást kell helyrehoznunk, a ma délutáni első kerületi gyűlésen.

Ma délután békülünk ki egy percre. Csak egy percig nézzünk úgy egymásra, hogy a vasárnapi ünneplő ruha mögött ne a kék-fehér, vagy a kék-sárga klubszíneket keressük. Csak egy percig izeljük meg az önzetlen sportfelfogás boldog érzését s akkor soha többé nem fogunk összeveszni újra.

Az első szabálymagyarázó és vita estét csütörtökön, február 19-én este 8 órakor tartják meg az Elite külön helyiségében. Az előadásra a bírójelöltekön kívül a vezetők és a játékosok is hivatalosak. Az előadás tárgya: A bíró a pályán. Előadó: Andrée Dezső.

A novisadi kerület alakuló nagygyűlését a Trgovacka Omladina helyiségeiben tartják meg ma délután 2 órai kezdettel.

Radnički Sportski Klub néven új egyesület van alakulóban Novi Sadon. Az egyesület, mint neve is mutatja a munkástömegek sportjának fejlesztését és megszervezését tűzte ki céljául. Kár, hogy a város sportjának szervezetenlenség és züllöttsége miatt ezideig nem volt mód arra, hogy az új egyesület annak rendje, módja szerint hivatalosan bemutatkozzék a régi egyesületeknek és a város sportjának fejlesztésére bajtársi csatlakozását bejelentse. Ez sem késik sokáig, mert a mai kerületi nagygyűlésen az új egyesület képviselői is részt vesznek. Örömmel üdvözljük az új alakulatot, amely a munkásság közismert józanságával a társaságok és a szövetség érdekeinek kollegiális megbecsülésével a sport önzetlen fejlesztését írta zászlajára.

Nagy gyász érte Fehér Györgyöt a NAK atletikai szakosztályának vezetőjét, édesatyja Sztari-Becsejen meghalt.

Nem sikerült Vrdjuka bemutatkozása. Az ex Gradjanski kapus az Ostmarkhoz szerződött profinak, és a héten debütált a Donaustadt ellen. A Sportagblatt így ír róla: az Ostmark vereségét első sorban gyenge védelmének köszönheti, amelyben Vrdjuka csődöt mondott. A volt zágrábi kapus nehéz és ügyetlen, ugylátszik még teljesen formán kívül van.

Ma a Jugoszlavia a Jedinstvo csapattal játszik.

Novisadi terménytőzsde

1925. február 14

Hivatalos jegyzések.

Buza bácskai 75—76 kg-os 2 százalékos kötés 450—460 (300 mm), bánáti 75—76 kg-os 2 százalékos Senta paritás kötés 450 (100 mm).

Árpa: bácskai 62—64 kg-os tavaszi kötés 360 (150 mm), bánáti 62 kg-os tavaszi kötés 330 (200 mm).

Tengeri bácskai kötés 195—197.50 bácskai februárra kötés 200 (300 mm), bácskai március—áprilisra kötés 210 (1000 mm), bácskai április—májusra kötés 215 (500 mm), bácskai április—májusra (Tiszán) kötés 220 (2000 q), bánáti március—áprilisra (Bega) kötés 215 (3000 mm), szerémi kötés 202.50 (1150 mm), szerémi március—áprilisra kötés 215 (500 mm).

Buzaliszt 6. sz. kenyérliszt kötés 500 (100 mm).

Irányzat: lanyha.

Szerkesztői üzenet

„Magyar“ Novisad. A vers olyan erős kifejezéseket használ, hogy közlésétől el kell tekintünk. „Ivette“. Még nem érett meg a nyomdafestékre.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalata

Apró hirdetések.

FŐZNI TUDÓ mindenféle leány felvétetik. Cim megtudható e lap kiadóhivatalában.

KÉT HELYSÉG raktárnak vagy műhelynek kiadó. Bővebbet Futaki u. 70.

TELJESEN jó karban levő KERÉKPÁR jótányosan eladó. Megtekinthető délbén 12—3 óra közt. Cim a kiadóhivatalban.

EGY nagy RAKTÁRHELYISÉG kiadó Futaki ut 27. — Bővebbet a hazutalajdonosnál ugyanott. 272—1—3

ÖNÁLLÓAN dolgozni tudó CUKRÁSZ-SEGÉD, jobb munkás, azonnal felvétetik HANG cukrásznál, Mileticséva (Kenyér) u. 13. szám. 271—1

EGY jókarban levő teljesen felszerelt DARÁLO 6—7 HP. benzinnel és kör-fürészrel felszerelt gép más vállalkozás miatt eladó. Cim a kiadóban. 270—1

JOBB házból való fiú, kosztal TANONC-nak felvétetik. Hőzl Simon uriszabó, Futoski put 12. 267—1—2

HIRDETÉSEK

Fiatal vas- és fémesztérgályos, géplakatos segédeket felvesz

Ing. Kovács és Társa gépgyára
273 Novisad, Željeznička u. 18. 2

Alulirottak

tisztelettel értesítjük Novisad és környéke n. é. közönségét, hogy közös megegyezés után társulva, a mai naptól kezdve, minden a **szobafestő és mázó**

szakmába vágó munkát úgy helyben, mint vidéken a legjobb kivitelben és a legjutányosabb árban elvállalunk. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyunk kiv. tisztelettel

Beke és Kollár

szobafestők és mázólok, Teleki u. 15. 266 és Kralja Petra u. 1. 1—3

Pénztárosnő,

aki már hasonló minőségben egy előkelő novisadi vállalatnál működött, s kaucióval rendelkezik, hasonló állást keres. — Cim a 255 kiadóban. 1-2

Kifutófiú, 16—18 éves

rőfősnagykereskedés részére február 15-re kerestetik. Előnyben, kik már üzletben dolgoztak és a három nyelvet bírják. Cim: Schmolka hirdetőirodában, Novisad, Futoski p. 2.

Egy különálló

családi ház

olcsón eladó vagy bérbeadó.

Cim: „Reklám“ hirdetőiroda, Novisad, Jevrejska ul. 6. 257—1—3

Ha nyugodtan akar aludni,

biztosítsa lakását és üzletét

„BERNOLD“-féle

acél és faredőnyökkel.

Gyár: NOVISAD.

REDŐNYÖK

minden nembben, ugymint

ACÉL

Fiók: Beograd, Dositijeva ul. 51.

„ESSLINGEN“-féle FA
ZSALUABLAK és VÁSZON

továbbá az összes mű- és épületlakatosáruk, valamint TEHERFELVONÓK gyártása

Bernold Szilveszter, Novi Sad

Alap. 1885. A gázgyárral szemben. Telef. 234.

BUTOR tömör keményfa, elsőrangú gyártmány.

Versenyen kívüli árak: Nagyban s kicsinyben.

Teljes hálószoba berendezés la keményfából 4400.- D-től feljebb

„ ebédő „ divatos 12.000.- „ „

„ konyhaberendezés fehéren lakkozott 1950.- „ „

Nagy választék minden fajta butorokban.

„DOMUS“ butorgyári BERNAT PESING

MITROVICA

NOVI SAD

Planicka u. 9—11. sz.

Željeznička utca 105—107.

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17. Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quintisztia hurokban Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSONAT ÉS HANGOLÁSONAT ELVÁLLAL

NAGYFEJEŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzőterem és gombáthuzás. Legújabb függöny, stor s fehéremű minták

Mérnökök és építészek részére alkalmas

Másoló(copier)ráma

70×90 cm. nagyságban, vastag filsbetéttel, 7 mm. üveglappal, azonnal eladó. Bővebbet a kiadóban.

Legújabb szab. találmány! Hiváló újdonság!

B.O.B. Beton-

pénzszekrény-

gyár R. T.

VUKOVAR

Táviratcim: Bob

Vukovar. — Int.

Telef. 56.

GYÁRT és

SZÁLLIT mind-

entéle

Acélbetonszek-

rényt,

Aktaszekrényt,

Tresorajókat st.

a legjobb és legszolidabb kivitelben. Vezérképviselet és egyedárusítás Jugoszlavia részére:

GOLDSTEIN ARMIN

ügynöki és bizományi iroda

VUKOVAR. Képviselet és bizo-

mányi raktár: Krausz Ede bu-

torkereskedő Novisad. — REKA ügy-

nöki iroda Novi Vrbas.

Feltétlen tűzbiztos! Teljesen betörésbiztos

Legújabb kukorica-ültetők

Nélkülözhetetlen minden gazdának. Egenletes mély vetés által egyszerre kel a mag és egyszerre érik be. Nem régi kanalas rendszerű, hanem tálcás magkivetővel. Tanoncokat felveszek. Saját érdekében kérjen árajánlatot

Rapoti Lajos gépműhely

Futoski put 131. 1-0

Nagy Jókai Emlék-ünnep

f. hó 21-én, szombaton este 8 órai kezdettel a Sloboda nagytermében. A helybeli református ifjuság az egyházi dalárda közreműködésével színre hozza Jókai Mór

VILÁGSZÉP LEÁNYOK

című eredeti 3 felvonásos énekes népszínművét. — Jókai emlék-beszédet mond, valamint a szindarabot ismerteti Megyesi Ferencz gimn. igazgató. Jegyek elővételben

Ábrahám János könyvkereskedésében

Kralja Petra ulica 30. szám alatt kaphatók.